

JĘZYKOZNAWSTWO OGÓLNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1	Nazwa przedmiotu	Językoznawstwo ogólne
2	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny Instytut Filologii Słowiańskiej
3	Kod przedmiotu	4.1.1.J
4	Język przedmiotu	Polski
5	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	Grupa treści kierunkowych
6	Typ przedmiotu	Obowiązkowy (specjalizacja językoznawcza)
7	Rok studiów, semestr	I rok studiów stacjonarnych II stopnia, semestry I-II
8	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Elżbieta Solak
9	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
10	Formuła przedmiotu	wykład
11	Wymagania wstępne	Warunki uczestnictwa: kurs dla studentów opcji językoznawczej i translatologicznej; dla ewentualnych uczestników zewnętrznych warunkiem uczestnictwa jest zaliczony kurs wstępu do językoznawstwa oraz przedmiotu,

		gwarantującego wiedzę na temat systemu języka i jego funkcjonowania.
12	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 + 30
13	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	4 + 4
14	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?	Nie
15	Założenia i cele przedmiotu	Cel kursu: Poszerzenie wiedzy na temat współczesnego językoznawstwa zorientowanego humanistycznie oraz metodologii językoznawczych. Dostarczenie inspiracji i pomysłów na pracę magisterską poprzez wskazanie istniejących już opracowań i potencjalnych obszarów, godnych eksploracji.
16	Metody dydaktyczne	Forma/strategie: Kurs ma formę wykładu, tym samym pozostawia uczestnikom swobodę decydowania o stopniu aktywności w zajęciach. Informacje dotyczące tematyki następnego wykładu i źródeł umożliwiają zastąpienie udziału w wykładzie pracą własną, zasadniczo jednak mają na celu zachęcenie uczestników do dyskusji, komentowania na bieżąco zagadnień poruszanych w trakcie wykładu, ujawniania własnych spostrzeżeń i zadawania niewygodnych pytań. Prowadzący liczy na wskazane formy informacji zwrotnej, bezcenne z punktu widzenia optymalizacji treści i formy kursu.
17	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Forma zaliczenia: egzamin ustny w sesji letniej, obejmujący rozwinięcie 2 wylosowanych zagadnień teoretycznych (kierunki, dyscypliny językoznawcze) oraz wykazanie się znajomością publikacji z listy lektur.
18	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Tematyka: Kurs poświęcony jest zasadniczo wybranym problemom językoznawstwa zorientowanego antropologicznie/humanistycznie, w zgodzie z profilem

		<p>filologicznym studiów i dominującym wśród studentów zainteresowaniem językiem w kontekście kultury. Tym samym obejmuje on blok zagadnień, zaliczanych tradycyjnie do tzw. językoznawstwa zewnętrznego (socjolingwistyka, etnolingwistyka, psycholingwistyka), aspektów heteronomicznych języka lub określanych jako językoznawstwo kulturowe. Niezależnie od etykiet, często kojarzących się z określonymi szkołami i nazwiskami, wspólnym mianownikiem jest tu zagadnienie języka jako zjawiska społecznego, a więc jednego z kodów wspólnotowych, realizujących się w komunikacji. Prezentowane w trakcie wykładu przykłady różnic międzysystemowych (sposobu wyrażania informacji gramatycznej, konceptualizacji pojęć, wykładników informacji pragmatycznej itd.) są punktem wyjścia do poszukiwania ewentualnych odpowiedzi na pytania dotyczące zarówno uwarunkowań, jak i skutków asymetrii językowej (trudności w przekładzie). Kurs obejmuje także przypomnienie ważniejszych prac i kierunków językoznawczych tego nurtu (od Leibniza do językoznawstwa kognitywnego).</p>
<p>19</p>	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Wybrana literatura (Lektury obowiązkowe): Anusiewicz J. <i>Lingwistyka kulturowa</i>. Wrocław 1995 Austin J. L. <i>Jak działać słowami</i> [w:] tegoż, <i>Mówienie i poznawanie</i>, Warszawa 1993 Bartmiński J. <i>Stereotypy mieszkają w języku: Studia etnolingwistyczne</i>. Lublin 2007 Bartmiński J. <i>Językowe podstawy obrazu świata</i>. Lublin 2007. Bogusławski A. <i>Język i świat znaków</i> [w:] <i>Sprawy słowa</i>, Warszawa 1994. Burszta W. <i>Język a kultura w myśli etnologicznej</i>. Wrocław 1986 Eco U., <i>Nieobecna struktura</i>. Warszawa 1996. Gadamer H. G. <i>Człowiek i język</i> [w:] <i>Słowo w kulturze</i> [skrypt UW] Grabias J. <i>Język w zachowaniach społecznych</i>, Lublin 1994 Helbig G., <i>Dzieje językoznawstwa nowożytnego</i>. Wrocław 1982 Hockett, Ch. <i>Z zagadnień uniwersaliów językowych</i> [w:] <i>Językoznawstwo strukturalne</i> (red. H. Kurkowska, A. Weinsberg), Warszawa 1979 Karwatowska M., Szpyra-Kozłowska J., <i>Lingwistyka płci: ona i on w języku polskim</i>, Lublin 2010. Lacoff G., Johnson M. <i>Metafory w naszym życiu</i>. Warszawa 1988 Levi-Strauss, C. <i>Kultura i język</i> [w:] <i>Słowo w kulturze</i> [skrypt UW] Malinowski B. <i>Ogrody koralowe i ich magia</i> (zwł. cz. 2.) Martinet A. <i>Podstawy lingwistyki funkcjonalnej</i>, Warszawa 1970, s. 193-238 <i>Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne</i>. Pod red. P. Stelmaszczyka. Łódź 2006. Pisarkowa K., <i>Z pragmatycznej stylistyki, semantyki historii języka</i>. Kraków 1994.</p>

Pisarkowa K., *Pragmatyka przekładu. Przypadki poetyckie*. Kraków 1998
Puzynina J. *Język wartości*. Warszawa 1992
Sapir E., *Kultura, język, osobowość*. Warszawa 1978.
Searle J. R. *Czynności mowy*. Warszawa 1987
Skowronek K., *Reklama. Studium pragmalingwistyczne*. Kraków 1993
Taylor J. R. *Kategoryzacja w języku*. Kraków 2001
Weinsberg A. *Językoznawstwo ogólne*. Warszawa
Whorf B. L. *Język, myśl, rzeczywistość*. Warszawa 1982
Wierzbicka A. *Język – umysł – kultura*. Warszawa 1999.
Wierzbicka A. *Uniwersalne pojęcia ludzkie i ich konfiguracje w różnych kulturach*, „Etnolingwistyka”, 4.

Ponadto: seria „Język a kultura”, Wrocław, oraz „czerwona seria” UMCS.